

La Bohemia, un espai per a la nostra cultura

Inauguren en Castelló un nou i innovador centre d'art

El 1963 Andy Warhol va inaugurar en ple cor de Manhattan seu estudi de treball, The Factory, una fàbrica en la qual produir en sèrie els seus litografies de la mateixa manera que les grans empreses capitalistes fabriquen productes de consum. Ni tan sols el visionari pare del 'pop art' podia imaginar que amb la reconversió d'aquell vell magatzem havia donat el tret de sortida a un moviment cultural que encara avui perdura.

La Factory no va trigar a fer-se famosa per les seues espectaculars festes i reunir sota un mateix sostre a la major col·lecció d'artistes i bohemis del moment. Des de Lou Reed a Truman Capote, passant per Allen Ginsberg, Paul Morrissey, Salvador Dalí, Anita Pallemberg, Bob Dylan, Nico i la Velvet Underground, Jean-Michel Basquiat... Amb el pas dels anys la figura de Warhol es va anar acreixent fins convertir el seu espai de creació en una llegenda. Un llegat que està a punt de viure una nova reencarnació a milers de quilòmetres de distància i amb un nom que també ret homenatge a un altre moviment cultural imprescindible: La Bohemia. Del novaiorquès carrer 43 al número 14 del carrer Ciscar de Castelló.

La restauració de la nau de la família Colom-Monfort, construïda en 1950, ha permès recuperar per a la ciutat un espai de 800 m² que ara

acollirà exposicions d'art, presentacions literàries, conferències, cursos i tallers o recitals de poesia. Una iniciativa que té molt d'quixotes si es té en compte que prové al 100% de la iniciativa privada i es finança a través dels seus socis. L'antitesi de la tan habitual com encotillada cultura subvencionada.

"Aquest era l'espai que Castelló ha estat esperant durant anys i que es mereixien els seus creadors, a l'altura de qualsevol recinte del nostre país i en la línia de recuperació d'edificis abandonats per a albergar activitats culturals de Nova York, Barcelona o Berlín", afirma el director i fundador de la Bohèmia, Manu Vives, que ha decidit emprendre aquest projecte que pot suposar "un abans i un després en l'oferta cultural de la província i de la Comunitat".

La situació de l'espai tampoc té res de casual, a meitat camí de l'Espai

El recinte es situa en el número 43 del carrer Ciscar de la capital de la Plana

PROPOSTES. En els 800 m² de l'espai es podran gaudir d'exposicions, presentacions literàries i conferències.

d'Art Contemporani i el Museu de Belles Arts. Una ubicació privilegiada que els permet ser altaveu permanent per als talents que sorgeixen de l'Escola d'Arts i Oficis i el Conservatori de Castelló.

DISTRIBUCIÓ

La Bohemia es distribueix en diverses sales diàfanies que conflueixen en una espectacular àgora principal. Al seu voltant, el públic pot contemplar les últimes creacions d'una desena d'artistes residents que compten amb el seu espai individual a manera de 'showroom'. La varietat de creadors i disciplines té un punt en comú, l'art emergent, a través d'artistes com Juan Antonio Álvarez, Maria Griñó, Laura Avinent, Joan Poré, Piluka Art, Zayda Jimenez, La Trastienda, Carlos Casanova, Mónica González, Ópalo interiores, Unaria Ediciones o Maria Ordoñez. Tots ells amb una trajectòria de qualitat que avala amb escreix la seua selecció. Ara toca gaudir. ≡

J. A.

Un espai únic per als millors artistes

Aquest nou espai obrirà les seues portes als millors artistes nacionals perquè, mensualment, exposin les seues propostes. Precisament l'encarregada d'inaugurar la sala d'exposicions és la castellanenca Angélica Sos amb 'Cambio. Crisálidas Humanas', una reflexió sobre el canvi climàtic i el paper que juga l'ésser humà en la destrucció del nostre planeta. La guinda a aquest planter la posa Menuda Galeria, l'espai coordinat pels fundadors de la fira d'art contemporani de Castelló MARTE, Joan Feliu i Enrique Bocangelus. Ells seran els encarregats de projecció internacional a la programació de La Bohemia i, al mateix temps, tenir una seu perquè els seus artistes puguin exposar durant tot l'any. ≡

la signatura convidada

La lliçó d'Umberto Eco

Dos dies abans de la seua mort real, vaig somiar que **Umberto Eco** moria sota l'ombra infinita d'una morera. El detall cronològic em va permetre avançar a tots i, quan es va obrir el seu testament, jo ja estava organitzant, sempre en el somni, unes jornades en honor seu. D'una banda estaven els peixos, que defensaven el valor d'El nom de la rosa'. De l'altre, els cartillags. Jo era un d'aquests malgrat tot el que vaig gaudir en el seu moment la novel·la i la seua pel·lícula. Defensàvem els assajos, la idea que la major contribució d'Eco es trobava en els seus assajos, no en la seua narrativa, tampoc en les seues recomanacions per

acabar la tesi. De fet estava a punt de llegir un text sobre 'Dolenti declinare' quan, de sobte, van anunciar la prohibició. Primer va sonar una trompeta, Després la veu d'un gegant: en el seu testament, Umberto Eco sol·licitava que en els propers

"La literatura no té res a veure amb homenatges ni actes"

deu anys no es promogueren homenatges ni celebracions en el seu nom o memòria. Encara que tenia quaranta-vuit hores d'avantatge i el percal tot venut vaig suspendre la programació i aquesta vegada vaig ser jo qui va anar a reposar sota la morera. Sense morir, és clar, però tampoc sense despertar. No hi havia tan sols roncat quan un full va caure sobre el meu cap i, en agafar-la, vaig veure que portava missatge: "potser d'aquí a deu anys ningú sapiga qui és Umberto Eco". Mira què morera més sàvia i estudiada. Una morera lectora, admiradora d'Eco. Una morera universitària. "I no tindria gens de dolent", va agregar un gat que sol rondar aquests terrenys esperant ocells i ratolins. Del gat sé que no és savi i que mai ha trepitjat la universitat. És un gandul

empedreit. Parla per parlar i si aquesta vegada va encertar va ser casualitat, pura casualitat. Va ser llavors quan vaig comprendre que m'havia avançat una mica i que, per organitzar l'esdeveniment, havia d'haver esperat almenys trenta-dos dies. Els meus quaranta-vuit hores, que inicialment eren avantatge, es van convertir en desavantatge: quina pena. Però millor encara: vaig entendre que la literatura no té res a veure amb homenatges ni actes, que no s'escriu ni es llegeix per transcendir, que res o molt poc transcendeix i, si ho fa, no depèn de la intenció primigènia. Que s'escriu per gaudir i comunicar. Umberto Eco, l'home que ho sabia tot, ho va dir, ho va voler dir en el seu testament. ≡

Slavko Zupcic